

Γ Λ Ω Σ Σ Ι Κ Α

(ΠΑΡΑΣ, ΠΕΝΤΑΡΑ, ΦΡΑΓΚΟ, ΑΛΑΦΡΟΠΑΛΑΝΤΖΑ,
ΑΛΑΦΡΟΚΟΥΔΟΥΝΟ, ΔΡΑΜΙ, ΚΟΥΚΚΟΥΤΣΙ)

Τὸν ἔκαμε ἕναν παρᾶ ἢ δυὸ παράδες ἢ πέντε παράδες (οὐδέποτε ἐν τῇ φράσει χρησι-
μοποιεῖται μεγαλύτερος τοῦ πέντε ἀριθμὸς) λέγεται εἰς τὴν Ἑπειρον καὶ ἴσως καὶ εἰς
ἄλλους τόπους, ἵνα δηλωθῇ ὅτι κάποιος ἐλοιδορήθη, καὶ μάλιστα παρουσίᾳ καὶ ἀκροα-
τηρίου, κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ τοῦ ἀποκαλυφθοῦν ὄλαι του αἰ ἠθικαὶ πληγαὶ
καὶ κατ' ἀκολουθίαν νὰ καταπέσῃ εἰς τὸ ἐλάχιστον ἢ πρὸς αὐτὸν κοινωνικὴ ἐκτίμησις.
Ἡ λέγομεν ἀκόμη περὶ τίνος, ὁ ὁποῖος ἢ τῷ ὄντι ἢ κατὰ τὴν γνώμην μας ἐλαχίστης
ἀξίας ἄνθρωπος εἶναι, πρὸς χαρακτηρισμὸν του : *Μισῆς πεντάρας* ἢ *Μιᾶς πεντάρας ἄν-
θρώπος*.

Οὕτω λαμβάνονται πρὸς καθορισμὸν τῆς κατωτάτης βαθμίδος τῆς ἀξίας προσώ-
που τινὸς κατώταται νομισματικαὶ μονάδες, ὁ *παρᾶς* καὶ ἡ *πεντάρα*.

*Ἀλλὰ καὶ τὴν λέξιν *φράγκο*, διὰ τῆς ὁποίας δηλοῦται κατωτέρα νομισματικὴ μο-
νάς, ἀντελήφθην χρησιμοποιουμένην ἀπὸ τὴν διάλεκτον τῆς πιάτσας ἰδίως καὶ παρὰ
τοῖς φιλοτιμουμένοις νὰ μιμοῦνται αὐτήν, εἰς ἐκφράσεις δηλωτικὰς τῆς ἐλλειψέως ἀξίας.
ἀπὸ ἕνα πρόσωπον. *Δὲν ἀξίζει φράγκο* ἢ εἰς φράσεις διὰ τῶν ὁποίων δηλοῦται ἢ ὅτι
οὐδὲν τις ἐνόησεν ἐξ ὧσων ἐλέχθησαν εἰς αὐτόν. *Δὲν καταλαβαίνω φράγκο* ἢ ὅτι οὐδὲν
γνωρίζει περὶ ὧσων ἐρωτᾶται, *Δὲν ξέρει φράγκο*.

*Ἀλλὰ καὶ ἡ στάθμησις ἔδωσεν ἀναλόγους ἐκφράσεις. Οὕτω λέγομεν περὶ τίνος,
εἰς τὸν ὁποῖον ἢ κατ' ἀντικειμενικὴν κρίσιν ἢ ἐξ ἐχθροπαθείας ἀποδίδομεν μικρόνοιαν,
Δὲ ζυγιάζει βαριά ἢ *ζυγιάζει ἀλαφρά* (1) ἢ συμπυκνῶντες εἰς μίαν λέξιν τὸ νόημα τούτων
τῶν ἐκφράσεων ἀποκαλοῦμεν αὐτὸν *ἀλαφροπαλάντζα* (2)

Πολλάκις ἢ περὶ τίνος εὐνοϊκὴ κρίσις συνοψίζεται εἰς τὴν φράσιν *Τά 'χει τετρακό-
σια*, ἔχει δηλ. νοῦν πλήρους ὀκᾶς, τετρακοσίων δραμίων. Κρίσις δὲ δυσμενῆς δηλοῦται
διὰ τῆς φράσεως, ἐκ τῆς σταθμῆσεως καὶ αὐτῆς εἰλημμένης, *Δειπὸ τὸ μυαλό του*, δηλ.
λιποβαρές, ἢ διὰ τῶν ἐπιφωνηματικῶς λεγομένων *Δράμι μυαλό δὲν ἔχει!* ἢ *Δράμι μυαλό!*
ἢ *Δράμι δὲν ἔχει!* ἢ καὶ διὰ μόνου τοῦ *Δράμι!* Σπανία δὲν εἶναι καὶ ἡ φράσις *Δράμι*
δὲν ἀξίζει (3).

1) *ἀλαφρά*, κατὰ προληπτικὴν τοῦ *ε* ἀπὸ τὸ ἐπόμενον *α* ἀφομοίωσιν (*εα*)*αα*), ὅπως π. χ.
εἰς τὸ *ἐντάμα* < *ἐντάμα*, *θαραπεύομαι* < *θεραπεύομαι*, *Ἀκάδημος* < *Ἐκάδημος* καὶ *ἄλλα ἀρχαῖα*
καὶ *νέα*.

2) Εἰς τὴν Ἑπειρον, χῶραν κτηνοτροφικὴν, χρησιμοποιεῖται καὶ ἡ λ. *ἀλαφροκούδονο*
μεταφορικῶς πρὸς δῆλωσιν τοῦ ἀνοήτου.

3) Ταύτης τῆς λέξεως τῆς δηλούσης μονάδα σταθμῆσεως, τὸ δράμι, γίνεται χρῆσις καὶ
εἰς φράσεις ἐπιπληκτικὰς τῶν μητέρων πρὸς τὰ τέκνα (Ἑπειρος): *Δράμι δὲ σ' ἀγαπῶ*, *Δράμι*
δὲ θέλω νὰ σὲ ξέρω.

